

Sygn. akt: IX C 1650/15 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2015r.

Sąd Rejonowy w Opolu IX Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Piotr Sobków
Protokolant:	st. sekr. sądowy Grażyna Opalka

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2015r. w Opolu

sprawy z powództwa C. W.

przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. na rzecz powoda C. W. kwotę 180,92 zł (sto osiemdziesiąt i 92/100 złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 26.02.2014 r. do dnia zapłaty;

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powoda C. W. na rzecz pozwanej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. kwotę 617 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IX C 1650/14

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 13 czerwca 2014 r. powód C. W. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. 1.844 zł. Wniósł także o obciążenie pozwanej kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż 13.09.2013 r. zawarł z pozwaną umowę o świadczeniu usług turystycznych w postaci wycieczki do Maroko w okresie 27.12.2013-3.01.2014 r. Podał, iż samolot z lotniska w P. miał planowo wylecieć o 27.12.2013 r. o godz. 9.00, jednakże jego wylot był kilkukrotnie przekładany i w konsekwencji wyleciał o 17.45. Był zatem opóźniony o 8 godzin i 45 minut. Z informacji uzyskanych na lotnisku wynikało, iż samolot zamiast do A. został najpierw skierowany do przelotu na trasie P.-H., H.-P..

Zgodnie z programem samolot miał wylądować o 12.45, zatem już od wczesnego popołudnia powód winien rozpocząć wypoczynek. Biorąc pod uwagę blisko 9 godzinne opóźnienie do hotelu dotarł około północy, gdzie czekała na uczestników wycieczki w pokojach skromna kolacja (pieczywo, ser, wędliny) bez napoi. Powód miał wykupioną zaś ofertę all inclusive. Tak duże opóźnienie spowodowało znaczące skrócenie czasu które powód winien był spędzić w A., pobyt ten nie został w żaden sposób przedłużony. Powrót nastąpił programowo.

Powód wezwał pozwaną do zapłaty odszkodowania - równowartości 400 euro zgodnie z treścią art. 7 ust. 1 lit. b rozporządzenia WE nr 261/2004 Parlamentu i Rady Europejskiej z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów. Nadto pozwana winna na podstawie ustawy o usługach turystycznych zwrócić powodowi połowę wartości „dniówki” – 180,92 zł albowiem koszt pobytu dla jednej osoby wynosił 2.533 zł.

Pozwana potwierdzając fakt opóźnienia odmówiła zapłaty, twierdząc, iż odpowiedzialność zgodnie z wskazanym rozporządzeniem ponosi przewoźnik lotniczy. Powód wskazał, iż orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości potwierdza jego roszczenia, nadto ustawa o usługach turystycznych.

W uzasadnieniu wskazał, iż potwierdza fakt opóźnienia samolotu którym podróżował powód. Jednakże brak jest podstaw prawnych aby na podstawie rozporządzenia WE nr 261/2004 Parlamentu i Rady Europejskiej z dnia 11 lutego 2004 r. odszkodowania domagać się od organizatora wycieczki. Wskazał, iż rozporządzenie to dotyczy odpowiedzialności przewoźnika do którego roszczenia winne być kierowane.

Na rozprawie w dniu 19 listopada 2015 r. pozwany podniósł nadto, iż powód nie wykazał, aby opłacił należną usługę w związku z powyższym brak jest podstaw do uwzględnienia roszczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód w dniu 13.09.2013 r. zawarł z pozwaną umowę o świadczeniu usług turystycznych w postaci wycieczki dla czterech osób do Maroko w okresie 27.12.2013-3.01.2014 r. Usługa obejmowała pobyt czterech osób przelot z P. do A. i powrót na tej trasie, zakwaterowanie w Hotelu (...) spa, kategorii 5 *. Powód wykupił opcję wyżywienia all inclusive. Wylot miał wystąpić 27.12.2013 r. z P. do A., a powrót 3.01.2013 r. z A. do P..

Wraz z powodem C. W. podróżowali J. W., M. W. i T. W..

Usługa dla wskazanych osób opiewała na kwotę 14.932 zł.

Samolot z lotniska w P. miał planowo wylecieć o godz. 9.00, jednakże jego wylot był kilkakrotnie przekładany, o czym informowano pasażerów. Przed 11.00 poinformowano pasażerów, iż samolot wyleci o 17.30. Pasażerów wypuszczono z hali odlotów na której musieli się stawić ponownie o 15.30.

Samolot wyleciał o 17.45 Był zatem opóźniony o 8 godzin i 45 minut. Biorąc pod uwagę blisko 9 godzinne opóźnienie do hotelu dotarto około północy, gdzie czekała na podróżujących w pokojach skromna kolacja (pieczywo, ser, wędliny) bez napoi. W pozostałym zakresie usługa została wykonana bez zastrzeżeń. Powrót nastąpił programowo.

Pozwana na wezwanie do zapłaty z dnia 16 stycznia 2014 r. potwierdziła fakt opóźnienia samolotu w dacie wylotu 27.12.2013 r., wskazując, iż brak jest przesłanek do odszkodowania w oparciu o rozporządzenie WE nr 261/2004 Parlamentu i Rady Europejskiej z dnia 11 lutego 2004 r., które odnosi się do przewoźników lotniczych. Wskazała, iż cały program został zrealizowany.

Podczas dalszej korespondencji strony podtrzymały swoje stanowiska.

Dowód: dokument podróży k. 10

/okoliczności bezsporne/

Wezwania do zapłaty i dalsza korespondencja k. 12-17

Uczestnik wspólnej podróży T. W. dochodził już przed Sądem Rejonowym w Opolu analogicznej kwoty – 1.844 zł, Sąd Rejonowy w Opolu wyrokiem z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie sygn. akt IX C 3027/14 uwzględnił jego powództwo w części zasądzając na jego rzecz kwotę 1000 zł (przyjmując, iż to on poniósł koszt całej wykupionej usługi dla 4 osób),

apelację powoda od tego orzeczenia oddalił Sąd Okręgowy w Opolu wyrokiem z dnia 21.09.2015 r. sygn. akt II Ca 680/15.

Dowód: orzeczenia w aktach akta IX C 3027/15

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie jest bezsporny. Powód uczestniczył w usłudze turystycznej dla czterech osób podczas której doszło do opóźnienia w wylocie samolotu z P. o blisko 9 godzin. Spór dotyczy możliwości uzyskania przez powoda odszkodowania w oparciu o art. 7 ust. 1 lit. b rozporządzenia WE nr 261/2004 Parlamentu i Rady Europejskiej z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów. Pozwany odmawiając odszkodowania twierdzi, iż wskazane rozporządzenie odnosi się w przypadku roszczeń wobec przewoźnika.

W polskim systemie prawnym ustawodawca ustawą z dnia z dnia 20 sierpnia 1997 roku o usługach turystycznych(Dz.U. z 2004, Nr 223, poz. 2268 z późn. zm.) w art. 1 określił warunki świadczenia przez przedsiębiorców usług turystycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także za granicą, jeżeli umowy z klientami o świadczenie tych usług są zawierane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek (Dz. Urz. WE L 158 z 23.06.1990). Dyrektywa ta wyznaczała standardy i ogólne ramy uregulowań, mające następnie odzwierciedlenie w ustawie o usługach turystycznych.

Wskazać należy, iż w rozporządzeniu nr 261/2014 Parlamentu i Rady Europejskiej z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów uregulowano zasadę odpowiedzialności oraz tryb postępowania za opóźnienie, odwołanie czy też odmowę przyjęcia na pokład jaka ciąży na przewoźniku. Także od tegoż przewoźnika pasażerowie mają prawo domagać się w przypadku zaistnienia konkretnych przesłanek stosownego odszkodowania (tak np. w art. 4, 5, 6).

Artykuł 3 ust. 6 cytowanego rozporządzenia WE nr 261/2004 wskazuje przy tym, iż rozporządzenie to nie narusza praw pasażerów wynikających z dyrektywy 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 (w tym wypadku można to wprost odnieść do ustawy o usługach turystycznych).

Innymi słowy pasażerowie mogą występować z roszczeniami na podstawie wskazanej dyrektywy bezpośrednio do przewoźnika, a pasażerowie będący nadto stroną umowy o usługach turystycznych (usługa ma w zakresie także przelot samolotem) mają obok powyższego uprawnienie do przewoźnika także roszczenia do organizatora usługi - w tym wypadku wobec pozwanego – który odpowiada jedynie na podstawie ustawy o usługach turystycznych.

Sąd podziela zatem argumentację wskazaną przez pozwanego, iż brak jest podstaw aby w oparciu o rozporządzenie WE nr 261/2004 przyznać powodowi równowartość 400 euro (jedynie już na marginesie wskazać należy, iż kwota ta przysługuje w przypadku odwołania lotu, a nie jego opóźnienia – co miało miejsce w niniejszej sprawie).

Wskazać należy, iż stosownie natomiast do art. 11a ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o usługach turystycznych(Dz.U. z 2004, Nr 223, poz. 2268 z późn. zm.), ustawy, organizator turystyki odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o świadczenie usług turystycznych, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest spowodowane wyłącznie działaniem lub zaniechaniem klienta, działaniem lub zaniechaniem osób trzecich, nieuczestniczących w wykonywaniu usług przewidzianych w umowie lub siłą wyższą. Powyższe jednak nie zwalnia organizatora turystyki od obowiązku udzielenia w czasie trwania imprezy turystycznej pomocy poszkodowanemu klientowi. Odpowiedzialności przewidzianej przez art. 11a ustawy, nie można wyłączyć ani ograniczyć w drodze umowy, chyba że to określa umowa międzynarodowa, albo umowa z klientami – i to wyłącznie do wysokości dwukrotności ceny imprezy turystycznej względem każdego klienta, czego jednak nie może dotyczyć szkoda na osobie. Nadto w art. 16a. ustawy o usługach turystycznych wskazano, iż organizator turystyki, który w

czasie trwania danej imprezy turystycznej nie wykonuje przewidzianych w umowie usług, stanowiących istotną część programu tej imprezy, jest obowiązany, bez obciążania klienta dodatkowymi kosztami, wykonać w ramach tej imprezy odpowiednie świadczenia zastępcze. Jeżeli jakość świadczenia zastępczego jest niższa od jakości usługi określonej w programie imprezy turystycznej, klient może żądać odpowiedniego obniżenia ceny imprezy.

Przepisy ujmują „usługę turystyczną” obejmującą w praktyce kilka różnych świadczeń jako jedno zobowiązanie i nadają jej charakter „pakietowy”. Konsekwencją takiej konstrukcji jest to, że za wykonanie wszystkich mieszczących się w ramach umowy świadczeń, pomimo, iż są one z reguły realizowane przez różne podmioty to odpowiedzialność wobec usługobiorcy ponosi jedynie „organizator usługi” (art. 11 a ustawy). Z powyższego wynika szeroko zakreślony zakres odpowiedzialności organizatora, albowiem odpowiada on nie tylko za działania własne ale również osób, z pomocą których zobowiązanie wykonuje, i odpowiedzialność ta oparta jest na zasadzie ryzyka (art. 474 k.c.).

Odnosnie zarzutu pozwanego, iż powód nie wykazał, iż poniósł koszt wykupionej usługi to wskazać należy, iż odpowiedzialność organizatora usług turystycznych wobec klienta nie jest uzależniona od tego czy dana osoba sama zapłaciła za usługę, czy też inna osoba. Klientem bowiem jest osoba, która wykupiła usługę jak i osoba na której rzecz umowa ta została zawarta (art. 3 pkt 13 ustawa o usługach turystycznych.). Osoba ta ma prawo do odszkodowania.

Sadowi z urzędu było wiadome, iż uczestnik wspólnej podróży T. W. dochodził już przed Sądem Rejonowym w Opolu analogicznej kwoty – 1.844 zł , Sąd Rejonowy w Opolu wyrokiem z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie sygn. akt IX C 3027/14 uwzględnił jego powództwo w części zasądzając na jego rzecz kwotę 1000 zł (przyjmując, iż to on poniósł koszt całej wykupionej usługi dla 4 osób) , apelację powoda od tego orzeczenia oddalił Sąd Okręgowy w Opolu wyrokiem z dnia 21.09.2015 r. sygn. akt II Ca 680/15.

Bezspornym było w sprawie opóźnienie wylotu i związane z tym konsekwencję krótszego pobytu.

Sąd uznał, iż biorąc pod uwagę powyższe niedogodności związane z kilkugodzinnym opóźnieniem (oraz w konsekwencji braku możliwości skorzystania z kolacji w dniu przylotu w formie all inclusive) zasadnym będzie przyznanie powodowi żądanego odszkodowania w kwocie 180,92 zł na podstawie art. 16a ust. 4 ustawy o usługach turystycznych. Jednocześnie Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda od zasądzonej kwoty ustawowe odsetki od dnia 25 lutego 2014 r. do dnia zapłaty – daty odpowiedzi na wezwanie do zapłaty, stosownie do art. 481 kc.

Przy ustalaniu zakresu odszkodowania należnego powodowi Sąd posiłkował się Kartą F. i stopniem niewypełnienia umowy, przez pozwaną spółkę, ale także stopniem realizacji usługi (zakwaterowanie, transfery i przeloty, wyżywienie, obsługa), co spowodowało, iż zasadnym jest domaganie się przez powoda jedynie części zwrotu uiszczonych przez nią kosztów imprezy turystycznej.

Wskazać przy tym należy, iż zgodnie z Kartą F. niewłaściwe wykonanie usługi skutkuje odszkodowaniem w zakresie od rodzaju stwierdzonej nieprawidłowości. (w przypadku spóźnienia ponad 4 godziny przyjmuje się równowartość 5%). Koszt usługi przypadającej na powoda wyniósł 3.533 zł , przyznana kwota stanowi blisko 5% wartości całej usługi. Jednocześnie Sąd oddalił dalej idące powództwo.

Orzeczenie o kosztach uzasadnia treść art.100 zd. 2 k.p.c. obciążając w całości kosztami powoda, albowiem powództwo było w ponad 90 % oddalone. Sąd zatem zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 617 zł tytułem poniesionych kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 600 zł oraz 17 opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.